

1.	Наслов на наставниот предмет	ЕВРОПСКО СЕМЕЈНО ПРАВО			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Постдипломски курс Граѓанско процесно и граѓанско материјално право			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет „Јустинијан Први“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет)	втор			
6.	Академска година/семестар	петта/девети семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6 (шест)
8.	Наставник	Проф. Д-р Дејан Мицковиќ (раководител на предметната програма и предметен наставник) Проф. д-р Ангел Ристов (предметен наставник) Доц. Д-р Елена Игновска (предметен наставник)			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Завршен седми семестар - Постдипломски курс Граѓанско процесно и граѓанско материјално право			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Изучувањето на предметната програма Европско семејно право на студентите ќе им овозможи: <ul style="list-style-type: none">- да се запознаат со историскиот развој и промените кои што се случуваат во бракот и семејството,- да се запознаат со современите тенденции кои што се случуваат во бракот и семејството,- да ги осознаат и разберат семејните вредности во современото општество,- да ги запознаат и разберат основните концептуални, терминологски и етимолошки поими во областа на семејното право,- студентите да бидат во состојба да ги разберат и да ги разликуваат семејно-правните појави, сличностите и разликите во правното уредување во различни европски земји, генезата и причинско-последичната врска на различните правни решенија во областа на бракот и семејството во европските земји,- студентите да бидат во можност да ги толкуваат и анализираат пресудите на Европскиот суд за човекови права во поглед на членот 8 од Европската конвенција за човекови права и другите меѓународно обврзувачки документи, студентите да можат да изградат основен систем на научно истражувачка работа која во себе опфаќа споредбен пристап, критички став, како и способност за сопствено размислување и анализирање на конкретната динамика на развојот на семејството.				
	Содржина на предметната програма: Во рамките на програмата по предметот Европско семејно право најпрвин ќе биде обработено прашањето за историски развој на семејното право преку црковната концепција за бракот и семејството се до средновековниот период и модерна Европа. Во рамките на оваа тема ќе се опфати христијанското учење за бракот и семејството, ставовите на ранохристијанските автори за семејството, создавањето на канонското право на католичката црква во 12 век и неговите основни карактеристики, протестантската реформација и рекцијата на католичката црква на Тридентскиот собир. Како белег на развојот на семејното право во средновековна Европа ќе се обработуваат неколку доминантни и пресудни случувања кои го дефинирале семејното право и тоа: влијанието на протестантското движење, природноправната школа за регулирање на бракот и семејството, судирот меѓу државните и црковните органи околу надлежноста за регулирање на брачните и семејните односи, Француската револуција и прифаќањето на договорната концепција за бракот, sekularizacijata				

	<p>на семејното законодавство, како и регулирањето на бракот и семејството во првите европски граѓански законици – Францускиот од 1804, Австрискиот од 1811, Германскиот од 1900 итн. Потоа ќе биде анализирано правното регулирање на бракот во европските законодавства. Во рамките на оваа тема посебно ќе се обработат: условите и постапката за склучување на брак, разликите во одделните европски законодавства во однос на брачните пречки за склучување на брак, како и правата и обврските на брачните партнери во областа на личните и имотноправните односи. Посебен акцент во предметната програма ќе биде ставен на вонбрачната заедница. Таа ќе биде анализирана низ историскиот преглед на правните решенија за различните форми во кои се појавува, положбата на вонбрачните деца, а ќе бидат опфатени и европски решенија на регистрирани/граѓански заедници на истополови партнери како и пресуди на Европскиот суд за човекови права во оваа област. Предмет на обработка во програмата ќе биде и институтот развод на брак, причините за развод и различните модели за развод кои се уредени во одделни европски земји. Општа карактеристика во европските законодавства е тенденцијата за постојано либерализирање на причините и постапката за развод на бракот, како и последиците кои разводот ги произведува спрема брачните другари и заедничките деца. Предмет на интерес ќе бидат вршењето на родителските одговорности во современите семејни законодавства. Посебно внимание ќе биде посветено и на меѓународните документи за правата на детето (како на пример, Конвенцијата на ОН за правата на детето), но и други принципи, меко право и препораки во Европа (како на пример Белата книга, Нацрт препораката за утврдување на родителскиот однос и вршење на родителските одговорности итн.). Составен дел од содржината на програмата по предметот европско семејно право ќе бидат и прашањата посветени на: репродуктивните технологии и нивното влијание врз правната регулатива на семејството, брачниот договор и уредувањето на имотните односи на брачните и вонбрачните партнери, семејното насилство, како и кодификацијата на семејното право во Република Македонија.</p>			
12.	Методи на учење:	Реализацијата на наставата ќе опфаќа употреба на современа техника на предавања (интерактивни предавања, анализа на случаи, вежби и презентации, гости и посета на институции).		
13.	Вкупен расположлив фонд на време	52,5 часови настава (150 вкупно расположлив фонд на време)		
14.	Распределба на расположливото време	15 недели по 3,5 часа настава		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	Најголемиот дел од наставата ќе се одвива со примена на современа информатичка технологија, која вклучува Power Point презентации и други мултимедијални техники. Наставните содржини ќе се реализираат од страна на предметните наставници, а по потреба и од страна на соодветни надворешни

				соработници.
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Се очекува ангажираност на студентите преку истражувања на одредени теми кои ќе бидат јавно презентирани. Учество во симулирани судења и во трибини и дебати.
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	Во текот на наставата, предвидени се и посети на соодветни институции и/или организации, кои ќе придонесат кон зајакнување на практичните знаења и искуства на студентите.
		16.2	Самостојни задачи	Изработка на семинарски работи. Тимска работа на конкретни претходно зададени задачи.
		16.3	Домашно учење	Доставување на материјали и задачи за домашно истражување преку современите електронски медиуми.
17.	Начин на оценување			
	17.1	Тестови/завршен испит		- Задолжителен завршен писмен тест

			<p>или усмен испит по завршување на наставата.</p> <ul style="list-style-type: none">- Студентите на завршниот испит ќе можат да освојат максимум 70 поени.- Студентите не полагаат влезен колоквиум. <p>Во финалната оцена се засметуваат и поените остварени од активноста во текот на наставата и од завршниот испит, како и поените остварени од научно-истражувачка работа и активност</p> <p>Финалната оцена не може да надмине 100 поени</p>
17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)		<ul style="list-style-type: none">- Студентите имаат можност да изработат научно-истражувачки труд преку кој можат да освојат најмногу 20 поени.- Темата на научно-истражувачката работа се определува во договор помеѓу наставникот и студентот.- Остварените поени од научно-истражувачката работа ќе бидат дел од финалната оцена.
17.3	Активност и учество		<ul style="list-style-type: none">- Студентите имаат можност да остваруваат најмногу 10 поени од активност при што остварените поени ќе бидат дел од финалната оцена.- Начинот на спроведување на активноста е во зависност од потребите на групата и наставната единица предвидена во Силабусот на предметот
18.	Критериуми за оценување (бодови / оцена)	до 51 бода	5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен	Согласно интерните акти на факултетот	

	испит				
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација и самоевалуација		
22.	Литература				
22.1	Задолжителна литература				
	Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Дејан Мицковиќ Ангел Ристов	Читанка Европско семејно право		2014
22.2	Дополнителна литература				
	Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Дејан Мицковиќ Ангел Ристов	Семејно право	Стоби трејд	2015
	2.	Дејан Мицковиќ Ангел Ристов	Закон за семејството	Стоби трејд	2015
	3.				